

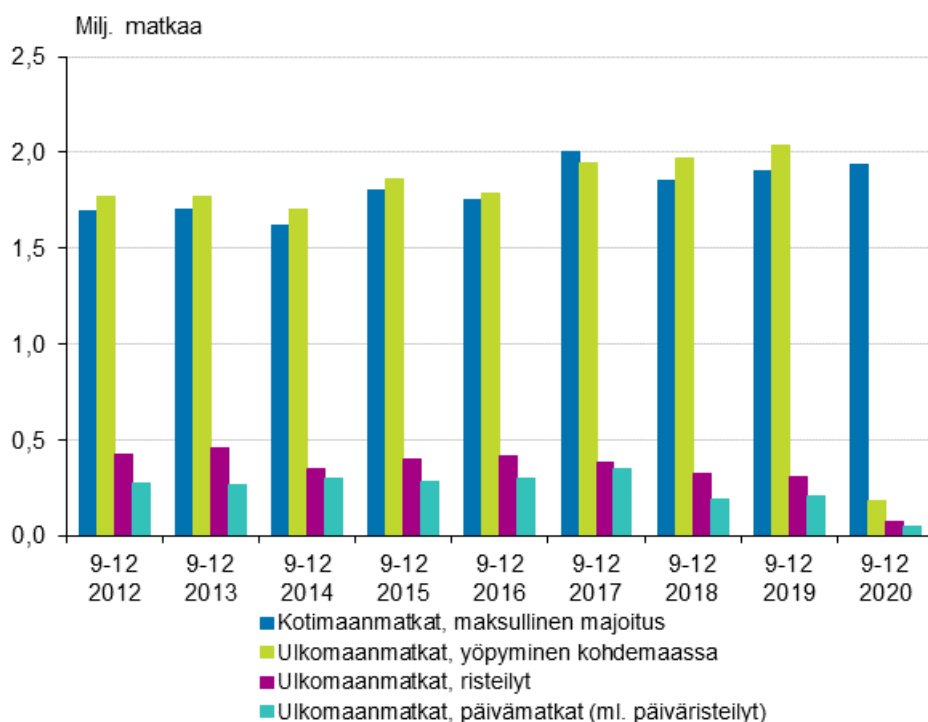
Suomalaisten matkailu

2020, syksy (1.9.-31.12.2020)

Suomalaisten matkailu keskittyi mökkeilyyn koronasyksynä 2020

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan matkailuvuoden 2020 syysmatkailu keskittyi kotimaahan koronan pitäessä Eurooppaa otteessaan. Yöpymiset omilla mökeillä kaksinkertaistuivat ja myös vuokramökkiyöpymisiä oli runsaasti edellisvuotta enemmän syys-joulukuussa 2020. Yhteensä suomalaiset tekivät syksyllä 7,3 miljoonaa yöpymisen sisältänyttä kotimaan vapaa-ajanmatkaa ja ulkomaille suuntautui 0,3 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa, joista yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä matkoja oli 0,2 miljoonaa.

Vapaa-ajanmatkat syys-joulukuussa 2012-2020* (pl. kotimaan päivä- ja ilmaismajoitusmatkat)

Vuoden 2020 kolmannella kolmanneksella 15–84-vuotiaat suomalaiset tekivät 8,4 miljoonaa matkaa, kun lasketaan yhteen kotimaan ja ulkomaan vapaa-ajanmatkat sekä työ- ja kokousmatkat. Yöpymisen sisältäneiden matkojen lisäksi matkamäärässä ovat mukana myös ulkomaan päivämatkat.

Kotimaassa yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin syys-joulukuussa 7,3 miljoonaa. Ilmaismajoitusmatkoja näistä oli 5,4 miljoonaa, joka oli hieman enemmän kuin viime vuoden syys-joulukuussa. Vapaa-ajanmatkoja, joiden aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa, tehtiin 1,9 miljoonaa ja suosituimmat matkakohteet sijaitsivat Lapissa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Pirkanmaalla. Pohjois-Suomen matkakohteet houkuttivat syystalvella enemmän kuin eteläisen Suomen Uusimaa ja Varsinais-Suomi. Maksullisen majoituksen sisältäneitä kotimaanmatkoja tehtiin yhtä paljon, kuin edellisvuoden syys-joulukuussa.

Lokakuu oli kotimaassa syyskauden suosituin matkustuskuukausi, sillä silloin tehtiin 0,6 miljoonaa maksullisen majoituksen sisältänyttä matkaa ja 1,6 miljoonaa ilmaismajoitusmatkaa. Lokakuussa tehdyistä maksullisen majoituksen sisältäneistä matkoista 16 prosenttia suuntautui Lappiin.

Mökkilomailu oli vilkkaan kesän jälkeen edelleen hyvin yleistä. Yöpymiset omilla mökeillä kaksinkertaistuivat ja myös vuokramökkiiyöpymisiä oli runsaasti edellisvuotta enemmän syys-joulukuussa 2020.

Hotellilomailu kotimaassa ei sen sijaan ollut niin suosittua, sillä hotelleissa vietetyistä syysöistä poistui noin viidennes edellisvuoden syyskauteen verrattuna.

Ulkomaille tehtiin syys-joulukuussa kaikkiaan 300 000 vapaa-ajanmatkaa. Lukuun on laskettu mukaan yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat. Ulkomaan vapaa-ajanmatkoista yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä matkoja tehtiin 180 000. Vapaa-ajan ulkomaille suuntautuneen matkailun kannalta hieman vapaamman kesän jälkeen syksyn matkailu Suomen rajojen ulkopuolelle pysähtyi lähes kokonaan. Edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna syys-joulukuussa tehtiin vain runsas kymmenes edellisvuoden matkamääriin verrattuna.

Vapaa-ajanmatkojen lisäksi kotimaassa tehtiin 0,7 miljoonaa työ- ja kokousmatkaa. Työmatkat kotimaassa vähenivät puoleen viime vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen suomalaisten matkailu -kyselystä, jota varten kerättiin tiedot vuoden 2020 loka-, marras- ja joulukuussa sekä vuoden 2021 tammikuussa yhteensä 4 941 iältään 15–84-vuotiaalta suomalaiselta verkossa tai vaihtoehtoisesti puhelinhaastattelussa.

Koko vuoden 2020 ennakkotiedot

Ennakkotietojen mukaan suomalaiset tekivät vuonna 2020 ulkomaille 2,4 miljoonaa erilaista vapaa-ajanmatkaa. Matkoista 1,8 miljoonaa oli vapaa-ajanmatkoja, joissa yövyttiin kohdemaassa, 0,3 miljoonaa yöpymisen laivalla sisältäneitä risteilyjä lähialueille ja 0,3 miljoonaa päivämatkaa tai päiväristeilyä lähialueille.

Suosituimpia vapaa-ajan matkakohteita vuonna 2020 olivat Viro, Ruotsi ja Espanja.

Kotimaassa suomalaiset tekivät 23,7 miljoonaa erilaista yöpymisen sisältänyttä vapaa-ajanmatkaa. Matkoista 6,2 miljoonaa oli matkoja joissa yövyttiin maksullisessa majoituksessa ja 17,4 miljoonaa matkaa joissa yövyttiin ilmaismajoituksessa.

Suosituimmat maakunnat olivat Uusimaa, Varsinais-Suomi, Pirkanmaa ja Lappi.

Vapaa-ajanmatkailu kotimaassa väheni hieman edellisvuodesta, mutta matkojen kesto piteni vuorokaudella ollen keskimäärin 3,9 yötä. Sen sijaan vapaa-ajanmatkailu ulkomaille törmäsi kuin seinään maaliskuusta lähtien. Vapaa-ajanmatkailu ulkomaille väheni 70 prosenttia vuodesta 2019.

Tiedot matkoista kerättiin 15 475:ltä iältään 15–84-vuotiaalta Suomessa vakituisesti asuvalta henkilöltä. Lopulliset vuositiedot julkistetaan 30.3.2021.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Suomalaisten matkat ja niiden muutos syys-joulukuussa 2020*	5
Liitetaulukko 1.2. Suomalaisten matkat syys-joulukuussa 2012-2020*	6
Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, syys-joulukuussa 2020*	6
Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet syys-joulukuussa 2020*	7
Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain syys-joulukuussa 2019-2020*	7
Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat matkatyyppin ja kohteen mukaan syys-joulukuussa 2020*	8
Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin matkatyyppin mukaan syys-joulukuussa 2019-2020*	8
Liitetaulukko 7. Suomalaisten yöpymisen sisältäneet matkat tammi-joulukuussa 2015-2020*	9
Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2020	10

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Suomalaisen matkat ja niiden muutos syys-joulukuussa 2020*

Matkatyyppi			Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu	Syys-joulukuu yhteensä	Vuosi muutos, % 9-12/2020* - 9-12/2019
			1 000 matkaa					
Matkoja yhteensä			2 020	2 240	1 630	1 560	8 420	-30
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	2 020	2 240	1 630	1 460	7 350	3
		Maksullinen majoitus	550	610	490	290	1 940	2
		Ilmaismajoitus	1 470	1 630	1 150	1 170	5 410	3
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	130	300	-88
		Yöpyminen kohdemaassa	180	-91
		Risteily
		Päivämatka (ml. päivärasteily)
Työ	Kotimaa	Yöpyminen sis.	180	260	220	..	710	-51
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 1.2. Suomalaisen matkat syys-joulukuussa 2012-2020*

Matkatyyppi			Syys-joulukuu								
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
			1 000 matkaa								
Matkoja yhteensä			12 530	12 290	12 140	12 360	12 790	12 720	12 380	12 010	8 420
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	7 830	7 660	7 620	7 770	7 780	7 840	7 780	7 150	7 350
		Maksullinen majoitus	1 700	1 700	1 620	1 810	1 750	2 000	1 850	1 900	1 940
		Ilmaismajoitus	6 130	5 960	6 000	5 960	6 030	5 830	5 930	5 240	5 410
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	2 470	2 500	2 350	2 540	2 500	2 680	2 480	2 550	300
		Yöpyminen kohdemaassa	1 770	1 770	1 700	1 860	1 780	1 950	1 970	2 040	180
		Risteily	420	460	350	400	410	390	330	310	..
		Päivämatka (ml. päivärasteily)	280	270	300	280	300	350	190	200	..
Työ	Kotimaa	Yöpyymisen sis.	1 530	1 430	1 450	1 350	1 630	1 470	1 340	1 460	710
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	690	690	710	690	870	730	770	850	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, syys-joulukuussa 2020*

Kohdemaakunta	9-12/2020*					
	Matkat maksullisessa majoituksessa		Matkat ilmaismajoituksessa		Kotimaan vapaa-ajanmatkat yhteensä	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	1 940	100	5 410	100	7 350	100
Uusimaa	190	10	780	14	980	13
Varsinais-Suomi	180	9	540	10	720	10
Satakunta	210	4	230	3
Kanta-Häme	140	3	190	3
Pirkanmaa	200	10	610	11	810	11
Päijät-Häme	240	4	280	4
Kymenlaakso	240	4	280	4
Etelä-Karjala	150	3	210	3
Etelä-Savo	110	6	320	6	430	6
Pohjois-Savo	340	6	410	6
Pohjois-Karjala	100	5	250	5	350	5
Keski-Suomi	140	7	400	7	540	7
Etelä-Pohjanmaa	190	3	220	3
Pohjanmaa	110	2	130	2
Keski-Pohjanmaa
Pohjois-Pohjanmaa	220	11	250	5	470	6
Kainuu	100	5	170	3	270	4
Lappi	340	17	370	7	710	10
Ahvenanmaa - Åland

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet syys-joulukuussa 2020*

Kotimaanmatkan kulkuväline	9-12/2020*			
	Vapaa-aika		Työ	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	7 350	100	710	100
Auto	6 210	85	500	70
Bussi	270	4
Juna	680	9	120	16
Lentokone
Muu	130	2

Merkkien selitykset: [..] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain syys-joulukuussa 2019-2020*

Kohde		9-12/2020*		9-12/2019	
		1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä		180	100	2 040	100
Pohjoismaat	Yhteensä	300	15
	Ruotsi	190	9
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	100	57	510	25
	Viro	380	19
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	410	20
	Saksa	100	5
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	620	31
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	170	8
	Espanjan Kanariansaaret	100	5
	Italia	100	5
Amerikka	Yhteensä
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä	110	6

Merkkien selitykset: [..] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat matkatyyppin ja kohteen mukaan syys-joulukuussa 2020* 1)

Kohde		Ulkomaanmatkan syy				
		Vapaa-ajanmatkat				Työmatkat
		Sukulaisten ja ystävien tapaaminen	Loma	Muu henkilö-kohtainen syy	Vapaa-ajanmatkat yhteensä	Työmatkat yhteensä
		1 000 matkaa				
Matkoja yhteensä		..	190	..	300	..
Pohjoismaat	Yhteensä
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	..	130	..	180	..
	Viro	..	100	..	130	..
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä
Amerikka	Yhteensä
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin matkatyyppin mukaan syys-joulukuussa 2019-2020*

Matkatyyppi		Viro			Ruotsi		
		Matkat 9-12/2020*	Matkat 9-12/2019	Vuosimuutos, % 9-12/2020* - 9-12/2019	Matkat 9-12/2020*	Matkat 9-12/2019	Vuosimuutos, % 9-12/2020* - 9-12/2019
		1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä¹⁾		130	720	-82	..	540	..
Vapaa-aika	Yhteensä ¹⁾	130	640	-80	..	420	..
	Yöpyminen kohdemaassa	..	380	190	..
	Risteily	..	120	180	..
	Päivämatka (ml. päiväristeily)	..	130
Työ	Yhteensä ¹⁾	120	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 7. Suomalaisen yöpymisen sisältäneet matkat tammi-joulukuussa 2015-2020*

Matkatyyppi			Tammi-joulukuu					
			2015	2016	2017	2018	2019	2020*
			1 000 matkaa					
Matkoja yhteensä			38 060	38 910	39 490	38 580	38 720	28 220
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	25 720	25 930	26 380	25 680	25 730	23 680
		Maksullinen majoitus	6 370	6 420	6 820	6 830	7 300	6 240
		Ilmaismajoitus	19 350	19 510	19 560	18 850	18 430	17 440
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	7 250	7 240	7 570	7 390	7 350	2 070
		Yöpyminen kohdemaassa	6 160	6 100	6 520	6 440	6 260	1 750
		Risteily	1 090	1 140	1 050	950	1 100	330
Työ	Kotimaa	Yhteensä.	3 430	3 860	3 780	3 440	3 590	2 070
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	1 660	1 890	1 760	2 060	2 050	390

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.
 Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2020

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tilasto sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tilaston kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tilaston tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä maksutaselaskelmissa. Tilaston tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastoasetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot ns. yhdistelmä tiedonkeruuna, eli itse täytettävällä verkkolomakkeella tai vaihtoehtoisesti puhelinhaastatteluna. Osohenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–84-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, UNWTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilaston menetelmäkuvaus

Tilaston tiedot kerätään kyselyllä, joka koostuu kahdesta osasta. Kuukausikyselyssä kerätään tietoa suomalaisten edellisen kuukauden aikana tekemistä matkoista, niiden lukumääristä ja ominaisuuksista. Vuonna 2019 tiedot kerättiin poikkeuksellisesti kolmen edellisen kuukauden matkoista.

Vuoden viimeisen kuukausikyselyn ohessa tehdään ns. vuosikysely, jonka kyllä / ei -kysymysten avulla selvitetään tilastovuoden aikana erityyppisiä matkoja tehneiden henkilöiden määriä.

Tiedonkeruu on otospohjainen verkkolomakkeella tai vaihtoehtoisesti puhelinhaastatteluna toteutettava kysely. Kohdehenkilöä pyydetään vastaamaan kyselyyn ensisijaisesti verkkolomakkeella. Jos tietoja ei saada, tilastohaastattelija ottaa yhteyttä puhelimitse. Tiedot kerätään tilastovuoden helmikuun ja sitä seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Kunkin kuukausierän tiedot kerätään seuraavan kuukauden aikana. Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuosikyselyn tiedot kerätään vuoden viimeisen kuukausierän yhteydessä.

Tilaston perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–84-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Perusjoukon ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen. Työikäisiä (25–64-vuotiaita) poimitaan hieman nuoria (15–24-vuotiaita) ja eläkeikäisiä (65–84-vuotiaita) tiheämmin sen vuoksi, että työikäiset tekevät eniten matkoja.

Kyselyn otoskoko on 28 200 henkilöä vuodessa eli 2 350 henkilöä per kuukausierä. Vuonna 2019 otoskoko oli poikkeuksellisesti 16 000 henkilöä vuodessa. Vuoteen 2012 asti samaa otosta käytettiin myös kuukausittaisen kuluttajien luottamus- tilaston tiedonkeruussa.

Vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle. Vuodesta 2012 lähtien kunkin kuukauden painokerroin korotetaan kuukauden väestömäärälle (väestörakenteen ennakkotiedot). Ositteena ovat vastaajan ikäluokka, sukupuoli ja asuinalue (suuralue). Ennen vuotta 2012 ositteena käytettiin vain sukupuolta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tilaston piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivämatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tilasto antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tilaston ulkopuolelle jäivät enää ainoastaan kotimaan päivämatkat.

Vuoden 2012 lomakeuudistuksen jälkeen vastaaja ei enää itse päättää matkan tyyppiä, vaan se päätellään annetuista vastauksista. Matkoilta kysytään kaikki käytetyt yöpymismuodot, joten maksullisen majoituksen matkat saadaan lajiteltua automaattisesti oikein. Tämä vähentää virheitä ja mahdollistaa tarkemman tilastoinnin.

Kyselyn vastauskato vuositasolla on 49 prosenttia. Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Taulukko 1. Matkamäärien luottamusvälit matkatyypeittäin vuonna 2019

Matkatyyppi	N	Summa	Keski- hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 matkaa					
Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa	1 753	7 300	170	7 000	7 630
Kotimaan vapaa-ajanmatkat ilmaismajoituksessa	4 136	18 430	250	17 940	18 910
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa	614	3 590	140	3 310	3 870
Ulkomaan vapaa-ajan päivämatkat (ml. päivärasteilyt)	241	790	50	680	890
Ulkomaan vapaa-ajanrasteilyt	262	1 110	70	960	1 230
Ulkomaan vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	1 963	6 260	140	5 990	6 520
Ulkomaan työ- ja kokousmatkat	422	2 300	110	2 070	2 520

Taulukko 2. Henkilömäärien luottamusvälit matkailuaktiivisuuden mukaan vuonna 2019

Matkailuaktiivisuus	N	Summa	Keski- hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 henkilöä					
Ei tehnyt yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja	251	770	40	680	850
Teki yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja	1 217	3 730	40	3 650	3 820
Teki kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa	644	1 960	60	1 850	2 080
Teki ulkomaan vapaa-ajan päivämatkoja (ml. päivärasteilyt)	327	1 010	50	910	1 100
Teki ulkomaan vapaa-ajanrasteilyjä	275	850	50	760	930
Teki ulkomaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa kohdemaassa yöpyen	734	2 220	60	2 110	2 340
Teki koti- tai ulkomaan työ- ja kokousmatkoja	293	890	40	800	980

Tulokset esitetään kymmentuhannen tarkkuudella. Ennen vuotta 2012 alle 10 000 olevia lukumääriä ei julkistettu, vaan ne merkittiin epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2012 vuoteen 2015 alle 50 000 on merkitty epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2016 lähtien alle 100 000 on merkitty epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tietoja matkojen määristä julkaistiin vuoteen 2011 asti kuukausittain 6–7 viikon kuluttua tilastokuukauden päättymisestä. Vuodesta 2012 lähtien ennakkotietoja julkaistaan neljän kuukauden välein 6–7 viikon sisällä jakson päättymisestä, mutta vuotta 2020 koskevat ennakkotiedot julkaistaan poikkeuksellisesti noin 4 kuukauden sisällä jakson päättymisestä.

Vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tilaston kotisivuilla noin 6 kuukauden kuluttua vuoden päättymisestä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Tilastokeskuksen StatFin-tietokannassa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti tilastoa on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti tilastoa Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tilasto siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisältö- ja menetelmämuutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Vuosina 2010 ja 2012 tapahtuneiden tiedonkeruun muutosten takia luvut eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa kyselyä alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin (nykyisin Kuluttajien luottamus) kanssa keskitetysti. Tätä ennen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (UNWTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määrästä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Vuodesta 2012 lähtien matkailutilastot laaditaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan. Samalla kohdejoukko laajeni 15–74-vuotiaista 15–84-vuotiaisiin, otettiin käyttöön tarkemmat painokertoimet ja haastattelulomakkeelle tehtiin merkittäviä muutoksia. Uudistuksen takia tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa. *Ikäryhmän* laajentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–5 prosenttia. *Painokertoimen* tarkentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–3 prosenttia. Muuttuneiden kysymysten vaikutusta saatuihin tuloksiin on vaikea määrittää. Matkatyyppien päättely annetuista vastauksista (vastaajan oman luokittelun sijaan) on siirtänyt osan matkoista toiseen ryhmään. Tarkentuneella ohjeistuksella on pyritty vähentämään tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvan liikkumisen määrää tilastossa.

Vuoden 2019 kyselyssä kuukausikyselyn viitejaksoa pidennettiin yhdestä kuukaudesta kolmeen edelliseen kuukauteen. Muutoksella tavoiteltiin sitä, että matkahavaintoja saataisiin aiempaa enemmän kultakin vastaajalta. Samalla matkoja saatiin kuitenkin vähemmän kuukausikohtaisesti. Tämän oletetaan johtuvan siitä, että kaikkia matkoja kolmen kuukauden ajalta ei joko muistettu ilmoittaa tai niiden ilmoittaminen koettiin liian raskaaksi erityisesti paljon matkailevilla. Tämä aliraportointi kohdistui erityisesti lyhytkestoisiin matkoihin, työmatkoihin, sekä erilaisiin vierailu- ja muihin ilmaismajoituksessa vietettyihin matkoihin.

Vuositason matkamäärien vertailukelpoisuuden säilyttämiseksi vuoden 2019 matkojen painokertoimia korotettiin matkatyyppikohtaisilla ja ulkomaanmatkoissa lisäksi maakohtaisilla kertoimilla. Näiden korotuskertoimien määrittämisessä käytettiin apuna tilaston ulkopuolisia, vuositason muutosta kuvaavia lähdeaineistoja. Kotimaan maksullisen majoituksen matkojen osalta käytettiin apuna erityisesti

Tilastokeskuksen majoitustilastoa. Suomalaisten ulkomaanmatkailun osalta käytettiin teleoperaattoriaineistoihin perustuvia tilastotietoja vierailuista kohdemaittain, SMAL ry:n valmismatkoja koskevia tilastoja, laivaliikenteen matkustajatilastoja, sekä Viron matkailun osalta Tallinnan sataman julkaisemia matkustajamäärätilastoja.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä tehtiin 1991–2011 työvoimatutkimuksen yhteydessä ja sen jälkeen matkailukyselyn liitteenä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltyinä.

Matkailutilinpito (Tourism Satellite Account, TSA) on tilastojärjestelmä, jossa matkailun taloudellisia vaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Matkailun tilinpidon luvut julkaistaan **Visit Finlandin** tilastopalvelu Rudolfin sivuilla.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoidaan Tilastokeskuksen Ulkomaan meriliikenteen ja Ilmaliikenteen tilastoissa. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa. **Suomen matkatoimistoalan liitto** (SMAL) julkaisee vuosittain nettisivuillaan tilaston “Lentäen tehdyt vapaa-ajan valmismatkat ja markkinaosuudet”, josta selviää matkatoimistojen kautta ostettujen matkojen määrä kohdemaittain.

Lisätietoja

Taru Tamminen 029 551 2243

Ossi Nurmi 029 551 2984

Vastaava osastopäällikkö:
Hannele Orjala

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute